

දැක්ම

“සංස්කෘතික කලා හා ඓතිහාසික උරුමයන් සුරකින මතු පරපුරක්”

මෙහෙවර

මධ්‍යම පළාත් ස්පර්ශනීය හා අස්පර්ශනීය උරුමයන් සුරක්ෂිත කරමින් සකලවිධ කලාවන්ගේ නිරතවන්නන්ට සුබසාධනය සලසමින් මානසික සංතෘප්තිය හා අධ්‍යාත්මික යහගුණයෙන් සපිරි සමාජයක් බිහිකිරීමට දායක වීම.

සංස්කෘතික උරුමයන් සංරක්ෂණය හා පවත්වාගෙන යාම

ස්පර්ශනීය සංස්කෘතික උරුමයන් සුරක්ෂිත කිරීම

බෞද්ධ ආගමික ස්ථාන සංවර්ධන වැඩසටහන්, මුස්ලිම් සංස්කෘතික සංවර්ධන වැඩසටහන්, ක්‍රිස්තියානි ආගමික සංවර්ධන වැඩසටහන්, සංස්කෘතික වටිනාකම් ඇති ස්ථාන හා ස්මාරක සංරක්ෂණය සහ පවත්වාගෙනයාම පාරම්පරික උරුමයන් පිළිබඳ තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම.

“උරුමයක රඟමඬ” වැඩසටහන, මධ්‍යම පළාත් කලා උළෙල කලායතන නර්තන තරග, ආගමික හා සංස්කෘතික උත්සව පැවැත්වීම, සංස්කෘතික සම්පත් සංරක්ෂණ වැඩසටහන හා ජනශ්‍රැති ග්‍රන්ථකරණය.

සකලවිධ කලාකරුවන්ගේ සුභසාධනය

කලායතන ලියාපදිංචි කිරීම, කලායතන ආධාර ලබාදීම, සංස්කෘතික කණ්ඩායම් පවත්වාගෙන යාම

කලා හා සාහිත්‍ය නිර්මාණ හැකියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම

මධ්‍යම පළාත් කලා උළෙලට සමගාමීව සාහිත්‍ය තරග (ගද්‍ය, පද්‍ය, කෙටි කථා, නව කථා අත් පිටපත්, ගීත නිබන්ධන තරග පැවැත්වීම). කලායතන තරග (හේරිය වාදන, සම්ප්‍රදායික නව නිර්මාණ නර්තන, ළමා නර්තන තරග පැවැත්වීම.) සංගීත කලායතන තරග පැවැත්වීම

මධ්‍යම පළාත් කෙටි නාට්‍ය උළෙලට සමගාමීව නාට්‍ය අත්පිටපත් තරග, කෙටි චිත්‍රපට අත්පිටපත් තරග නාට්‍ය තරග පැවැත්වීම, ලේඛක අත්වැල වැඩසටහන, සාරටී සාර සංග්‍රහය වාර්ෂිකව මද්‍රණය කිරීම.

වින්දනාත්මක හැකියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම

මධ්‍යම පළාත් කලා උළෙල, මධ්‍යම පළාත් කෙටි නාට්‍ය උළෙල, කෙටි චිත්‍රපට උළෙල පැවැත්වීම, රසාස්වාදන වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

සාරධර්ම ප්‍රවර්ධනය

01. දහම් පාසල් සංවර්ධන වැඩසටහන - දහම් පාසල් සිසු කුසලතා වැඩසටහන, සංස්කෘතික කමිටු පිහිටුවීම හා පවත්වාගෙන යාම, සාරධර්ම සංවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම හා රසවින්දන වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

මූලික තොරතුරු

i.	විහාරස්ථාන	1829	viii.	මුස්ලිම් පල්ලි	361
ii.	දහම් පාසල්	1353	ix.	පිටිසර දේවාල	63
iii.	පරිවේන්	96	x.	ස්මාරක	250
iv.	මෙහෙණි ආරාම	138	xi.	අමිබලම්	93
v.	කලායතන	248	xii.	වලව්	90
vi.	හින්දු කෝවිල්	961	xiii.	සෙල්ලිපි	76
vii.	ක්රිස්තියානි පල්ලි	254			

2015 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කළ වැඩසටහන්

අනු අං.	වැඩසටහන	2015 වර්ෂයට වෙන් කළ මුදල රු.මි.	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව
1	මධ්‍යම පළාත් කලා උළෙල	1000000.00	44
2	මධ්‍යම පළාත් කෙටිනාට්‍ය හා කෙටි චිත්‍රපට උළෙල	900000.00	05
3	මුස්ලිම් ආගමික සංවර්ධන වැඩසටහන	400000.00	04
4	සාරධර්ම ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	464000.00	72
5	සංස්කෘතික හා ආගමික උත්සව	300000.00	03
6	"ලේඛක අත්වැල" වැඩසටහන	300000.00	01
7	සාරථිසාර සංග්‍රහය වාර්ෂික ප්‍රකාශය මුද්‍රණය කිරීම	200000.00	01
8	රාජ්‍ය නර්තන කණ්ඩායම පවත්වාගෙන යාම	300000.00	01
9	ජනශ්‍රැති ග්‍රන්ථ සම්පාදනය	136000.00	01
10	මැදුරට වංශකතාව සම්පාදනය	2364150.00	01
	එකතුව	6364150.00	133

වෙනත් ප්‍රතිපාදන යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ වැඩසටහන්/ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය

දහම් පාසල් ගුරු පුහුණු වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වන්නේ සෑම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයකම ක්‍රියාත්මක වන දහම් පාසල්වල ගුරුතවතුන් නිස්සරණාධිකාරයෙන් කරනු ලබන සේවයට දිරිදීමක් වශයෙන් ඔවුන්ගේ දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම තුළින් සමාජයට වඩා යහපත් සේවයක් සැලසීමට අවශ්‍ය දැනුම ලබා දීමයි. ඒ සඳහා ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කවල සිය ශාසනාරක්ෂක බල මණ්ඩල නියෝජ්‍යයන් වන පරිදි මහනුවර, මාතලේ සහ නුවරඑළිය යන දිස්ත්‍රික්ක තුනෙහි වැඩසටහන් පැවැත්වීම හා නැවත එම දැනුම දහම් පාසලේ අනෙකුත් ගුරුතවතුන් හා හුවමාරු කළ හැකිවන පරිදි දේශන ඇසුරින් ගොඩනගන ලද කුඩා අත්පොතක් සෑම සහභාගීවන ගුරුවරයෙකුටම ලබාදීම. මේ සඳහා රු. 100000.00 මුදලක් ශ්‍රී දළදා මාළිගාවේ මූල්‍ය දායකත්වයෙන් ලැබී ඇත.

පළාත් නර්තන කණ්ඩායම

ශ්‍රී ලංකාවේ අනන්‍යතාවය ජාතික හා ජාත්‍යන්තර තලය දක්වා ගෙනගිය නර්තන කලාවක් ලෙස උඩරට වෙස් නර්තන කලාව හැඳින්විය හැකිය. උඩරටට පමණක් ආවේණික නර්තන සම්ප්‍රදායන් රැසකින් සමන්විත මෙම කලාව පුරාවෘත්ත අනුව විජය කුවේණි අවධිය දක්වා දිව යයි. වෙස් නර්තන කලාව සම්ප්‍රදායික කලා පරම්පරාවන් විසින් රැක ගෙන ඉදිරි පරපුර වෙත දායාද කිරීමට ගන්නා උත්සහය නිසා අද දක්වාම නර්තන කලාවේ මූලික ස්වරූපයන් නොනැසී පැවතීම අගය කළ යුතුය. නර්තන කලාවද විවිධ සමාජ පරිණාමයන්ට ලක් වුවද අද දක්වාම මූලික සම්ප්‍රදායන් රැකගනිමින් ආරක්ෂාකර ගැනීමට සම්ප්‍රදායික කලාකරුවන් ගන්නා උත්සහයට ද දිරි දීමක් වශයෙන් ද රාජ්‍ය නර්තන කණ්ඩායම පිහිටුවීම සමාජ සත්කාරයකි.

2007 වර්ෂයේදී උපදේශකවරුන් 03 දෙනෙකුගෙන් හා ශිල්පීන් 40 දෙනෙකුගෙන් සමන්විතව ආරම්භ කරන ලද රාජ්‍ය නර්තන කණ්ඩායමෙහි වර්තමාන සංයුතිය උපදේශකවරුන් 03 දෙනෙකුගෙන් හා ශිල්පීන් 30 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. සම්ප්‍රදායික හෙල කලාවට උරුමකම් කියන්නාවූ ද මධ්‍යම පළාතට ආවේණිකවූ ද උඩරට නර්තන කලාවේ අනිවාර්ය අංග කිරීම හා අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් රැක ගැනීම මෙම කණ්ඩායම පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණ වේ.

සෑම මසකම අගහරුවාදා සහ සෙනසුරාදා දිනයන්හි නව පළාත් සභා සංකීර්ණ ශ්‍රවණාගාරයේ දී අඛණ්ඩව පුහුණුවීම් සිදුකරනු ලැබේ. දැනට ඔවුන් අවම පහසුකම් මැද තම පුහුණුවීම් කරගෙන යනු ලබන අතර මධ්‍යම පළාත් සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවලදී ද ඉන් පරිබාහිරව ද තම හැකියාවන්, කණ්ඩායමේ ශක්තිය ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා තම දායකත්වය ලබාදෙයි.

මධ්‍යම පළාත් රාජ්‍ය කෙටි නාට්‍ය හා කෙටි චිත්‍රපට උළෙල

කෙටි නාට්‍ය පුහුණු වැඩමුළුව ගුරුදෙණිය අධ්‍යාපන සංවර්ධන කේන්ද්‍රයේදී පවත්වන ලදී. සම්පත්දායකත්වය කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කට්කාවාරිය ජයලාල් රෝහණ මහතා හා එම විශ්ව විද්‍යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කට්කාවාරිය ප්‍රියංකර රත්නායක මහතා විසින් ලබා දෙන ලදී.

කෙටි චිත්‍රපට වැඩමුළුව මධ්‍යම පළාත් සභා ශ්‍රවණාගාරයේ දී ප්‍රවීණ චිත්‍රපට අධ්‍යක්ෂ සුදත් මහදිවුල්වැව මහතාගේ සම්පත්දායකත්වයෙන් පවත්වන ලදී.

ලෝර ගැසටියර් එළිදැක්වීම

19 වන සිය වස දෙවන භාගයේ දී ඉංග්‍රීසි අධිරාජ්‍යවාදී පාලන තන්ත්‍රය යටතේ විනිශ්චයකරුවෙකු වශයෙන් සේවය කළ ආකිබෝල්ඩ් කැම්ප්බෙල් ලෝර විනිසුරුවරයා තම රාජකාරිමය කටයුතු වලට පහසු වීම පිණිසත් ඉන් ඔබ්බට ගිය මානව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන කාර්යයක් ලෙසත් දත්ත රැසක් ක්‍රමානුකූලව අකාරාදී පිළිවෙලට සකස් කරන ලදී. මෙය “ලෝර ගැසටියර්” ලෙස හඳුන්වයි.

මේ තුළ මධ්‍යම පළාතේ ගම්වල ජනගහනය, ඉඩම් භුක්තිය, වාසගම්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සංඛ්‍යාවන්, විහාර දේවාලවල නිල පංඟු, වලව්, පෙළපත් ආදී තොරතුරු එක්රැස්කර පර්යේෂණ ග්‍රන්ථයක් ලෙස සකස් කර ඇත. මෙය “මධ්‍යම පළාතේ ‘අ’ කාරාදිය ලෝර ගැසටියර්” යනුවෙන් සිංහල භාෂාවට පරිවර්ථනය කර, විශ්ව විද්‍යාල පාඨකයින්ට මෙන්ම අතීත තොරතුරු අධ්‍යයනය කරන විවිධ ක්ෂේත්‍රවල පුද්ගලයින්ට පාදක ග්‍රන්ථයක් වශයෙන් භාවිතා කළ හැකිය.

මධ්‍යම පළාත් සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙය සිංහල පරිවර්තනයක් ලෙස 2015.05.13 වන දින ගන්නෝරුව පැළැටි හා ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේදී දොරට වැඩිම වර්තමානයට වඩා අනාගතයට කරන ලද මහඟු ආයෝජනයක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

ජනශ්‍රැති ග්‍රන්ථය නිර්මාණය කිරීම

දේශීය දැනුම හා ශ්‍රානය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් මූලාශ්‍රයක් ලෙස ජනශ්‍රැතිය හඳුනාගත හැකිය. ජනශ්‍රැතිය තුළ පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ලිඛිත නොවන ආකාරයෙන් මුඛ පරම්පරාගතව, නිර්මාණය පිළිබඳව අයිතියක් නොමැති වූ විශාල දැනුම් සම්භාරයක් ගැබ්ව පවතී.

මේ ආකාරයට මධ්‍යම පළාත තුළ විසිර පැතිර පවතින පළාතට ආවේණික වූ ජන කලා, වාර්තා වාර්තා, ජනකථා, උපමා උපමේය, ජනප්‍රවාද, වෙද හෙදකම්, කෘෂිකර්මය, කෙම් කුම ආදී වශයෙන් වූ ජනශ්‍රැති මතු පරපුර උදෙසා ඒකරාශී කොට සංරක්ෂණය කිරීම උදෙසා පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ අංශාධිපති මහාචාර්ය එච්.එම්.ආර්.ඩී. හේරත් මහතාගේ සංස්කරණයෙන් ග්‍රන්ථයක් ලෙස එළිදැක්වීමට මේ වන විට කටයුතු කරමින් පවතී.

මැදුරට වංශය

මධ්‍යම පළාත තුළ විසිර පැතිර පවතින සමාජීය, ආර්ථික, දේශපාලනික, පාරිසරික, භූවිද්‍යාත්මක දේශපාලනික, ආගමික, සංස්කෘතික ආදී ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ තොරතුරු, විශේෂයෙන්ම ලෝක බෞද්ධ ජනතාවගේ මුද්‍රණමල්කඩ බඳු වූ ශ්‍රී දළදා වහන්සේ කේන්ද්‍රකරගෙන ඇති මහා සංස්කෘතිය පිළිබඳ තොරතුරු පර්යේෂණ ලිපි ආකාරයට ඒකරාශී කර පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සම්පත්දායකත්වයෙන් සංස්කරණය කර සම්පාදනය කරන ලද “මැදුරට වංශය” ග්‍රන්ථයේ ප්‍රථම වෙළුම මෙම වර්ෂය තුළ මුද්‍රණය කර එළිදැක්වීම මගින් විවිධ ක්ෂේත්‍රවල පර්යේෂකයින්ට මෙන්ම පොදුවේ දැනුම සොයන පාඨකයන්ට මහඟු පිටිවහලකි. මධ්‍යම පළාත් සභාව විසින් මෙම ග්‍රන්ථය සඳහා කරන ලද ආයෝජනය තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා වූ ඵලදායී ආයෝජනයක් වනු ඇත.

මධ්‍යම පළාත් කලා උළෙල

මෙම වසරේ මධ්‍යම පළාත් කලා උළෙල 2015.10. 29 දින ඉතා උත්කර්ෂවත් ලෙස මහනුවර උඩරට කලා සංගම් ශාලාවේදී පවත්වනු ලැබීය.

මධ්‍යම පළාතේ සාහිත්‍ය නිර්මාණකරනයේ යෙදී සිටින නිර්මාණකරුවන්ට ඔවුන්ගේ කුසලතා චිළි දැක්වීම සඳහා ද අවස්ථාවන් ලබාදෙමින් පාසල් හා විවෘත මට්ටමින් කෙටිකතා, පද්‍ය නිර්මාණ, ගීත නිබන්ධන, නව කතා අත්පිටපත් සහ ගද්‍ය රචනා තරඟ පවත්වනු ලබන අතර මෙම නිර්මාණයන්හි ජයග්‍රාහකයින් සඳහා මෙම උළෙලේදී ත්‍යාග හා සහතික පත්‍ර ප්‍රදානය කරනු ලැබේ. මධ්‍යම පළාත් කලා උළෙල නිර්මාණකරුවන්ට වේදිකාව සකස්කර දෙනු ලබයි.

මෙවර මධ්‍යම පළාත් කලා උළෙලේ දී ප්‍රචිත ගී පද රචක මධ්‍යම පළාත් ගීතයේ නිර්මාතෘ රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ කලාකරුවාගෙන් විසින් ගීතය හා රසවින්දනය පිළිබඳ විද්වත් දේශනයක් පවත්වන ලදී. මෙහි තවත් විශේෂ අංගයක් වූයේ ජාතික තලයේ සම්මානයට පාත්‍ර වී පළාතට අත්කරදුන් ගෞරවය උදෙසා සිංහල සාහිත්‍ය අංශයෙන් කේ. මානෂව මහතා සහ දමිළ සාහිත්‍ය අංශයෙන් ආර්.මලරම්බන් මහතාත් සම්මානයට පාත්‍ර වීමයි.

1. කුඩා පරිමාණයේ නව මුද්‍රණාලයක් ආරම්භ කිරීම

අධික ලාභ ඉපයීමකින් තොරව ලේඛන කලාවේ නියැලෙන, ඉතා හොඳ මට්ටමේ ග්‍රන්ථ රචනා කරනු ලබන, ලේඛකයන්ට පොත් මුද්‍රණයකර ගැනීමට අවස්ථාව සලසාදීමෙන් ඔවුනට දිරි දීමට බලාපොරොත්තු වේ. වාර්ෂිකව චිළිදක්වනු ලබන ශාස්ත්‍රීය හා අනෙකුත් ග්‍රන්ථ, සහතිකපත්, විවිධ පෝස්ටර් හා බැනර් මුද්‍රණය කිරීම මගින් ඉතා විශාල ලෙස වැයවන මුද්‍රණ වියදම අඩුකර ගැනීම හා එම මුදල් වෙනත් කාර්යයක් සඳහා යෙදවීමට හැකි වීම.

2. සංස්කෘතික ගම්මාන වැඩසටහන

වසර තුනකදී සංස්කෘතික ගම්මාන තුනක් නිර්මාණය කිරීමෙන් අතීතයේ පැවති සරල සෞන්දර්යාත්මක ගැමි ජීවන රටාව අගය කරමින් එම ගම්වල ඇති ස්පර්ශනීය හා අස්පර්ශනීය උරුමයන් සුරැකීමට දිරි දීම.

3. “චිළිමු දිවිය යහ සතොසින” ගී රසවින්දන වැඩසටහන

සෞන්දර්යාත්මක ආකල්පවලින් පිරිපුන් සමාජ සංවේදී සමාජයක් බිහි කිරීම උදෙසා අද්‍යතන ගීතයේ සමාජ මෙහෙවර ඉස්මතුවන ආකාරයේ ගී රසවින්දන වැඩසටහන් පැවැත්වීම. ඒ මගින් රසඥතාවය ඉහළ මට්ටමකට ගෙන ඒම තුළින් සමාජ සංවේදී ජනතාවක් සමාජගත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මගපෙන්වීම ලබාදීම.

2016